

BUDAPESTI KÖNYVSZEMLE

Főszerkesztő: Wessely Anna

Csomor Margó (titkár), Harsányi Tamás (tördelőszerkesztő), Sebes Katalin (szöveggondozó)

A szerkesztőbizottság elnöke: Laki Mihály

Szerkesztőbizottság: Bodnár M. István, Erős Ferenc, Gecser Ottó, Gyáni Gábor, Kálmán C. György, Klaniczay Gábor, Lakner Judit, Madarász Aladár, Majtényi László, Pajkossy Gábor, Szécsényi Endre, Széphelyi F. György

25. évfolyam

2013

LEVELEZÉS

Bács Gábor: Válasz Huoranszki Ferencnek	1/9	Majtényi Balázs – Majtényi György: Mi a cigány,	3/199
Cieger András: Válasz Szente Zoltánnak	1/5	mi a magyar, és van-e történelmü(n)k? Reflexió Lajtai Mátyás	
Huoranszki Ferenc: Válasz Bács Gábor ellenvetéseire	1/6	recenziójára [BUKSZ, 2013/2.]	
[BUKSZ, 2012/3–4.]		Szente Zoltán: Cum grano salis. Megjegyzések	1/3
		Cieger András könyvkritikájához [BUKSZ, 2012/3–4.]	

BÍRÁLAT

Balogh Magdolna: Miłosz lengyel kánonja	1/44	Marosi Ernő: „Spiritus ubi vult, flat”	4/302
(Czesław Miłosz: A lengyel irodalom története, I–II.)		(Pócs Dániel: A Didymus-corvina.	
Chronowski Nóra: „Úton a globális alkotmányosság felé?”	3/208	Hatalmi reprezentáció Mátyás király udvarában)	
(Halmai Gábor: Alkotmányjog – emberi jogok – globalizáció.		Mészáros Zsolt: Testen belül és kívül	4/308
Az alkotmányos eszmék migrációja)		(Borgos Anna: Nemek között.	
Csász László: Konzervált mítoszok	1/36	Nőtörténet, szexualitástörténet)	
(Deborah S. Cornelius: Hungary in World War II.		Mihályi Péter: Szemben mindenkivel	4/291
Caught in the cauldron)		(Pierre Dardot – Christian Laval: A globálrezon.	
Fehér Katalin: Kritikus felhang	2/116	A neoliberalizmus múltja és jelene)	
(Pernye András: Budapest hangversenytermeiben.		Mizsei Kálmán: Periferiális kapitalizmusok	3/215
Válogatott zenekritikák 1959–1975. Szerk. Mikusi Balázs)		(Dorothee Bohle – Béla Greskovits: Capitalist diversity	
Horváth Gergely Krisztián: A népi kultúrától a tudáselitig	1/11	on Europe’s periphery)	
(Kovács I. Gábor: Elitek és iskolák, felekezetek és etnikumok)		Sümei István: Vajda Mihály és akiknek nem kell	2/107
Kálmán Mihály: Európa hamvvedre	2/128	(Vajda Mihály: Tükörben;	
(Timothy Snyder: Véres övezet.		Vajda Mihály: Ilisszosz-parti beszélgetések;	
Európa Hitler és Sztálin szorításában)		Vajda Mihály: Mesék napnyugatról;	
Klaniczay Gábor: Összehasonlítás és kritikai érzékenység	4/296	Vajda Mihály: Sisakrostély-hatás. Kísérteteim;	
(Berend Nóra: A kereszténység kapujában.		Vajda Mihály: Szókratészi huzatban;	
Zsidók, muszlimok és „pogányok” a középkori		Vajda Mihály: Sárkányfogvetemény.	
Magyar Királyságban 1000k – 1300k)		Változatok Vörösmarty Az emberek című versére;	
Kovács András: Antiszemitáktól sújtva	1/27	Vajda Mihály: Túl a filozófián)	
(Kovács M. Mária: Törvénytől sújtva.		Szende Katalin: Kassa folyója	3/228
A numerus clausus Magyarországon, 1920–1945)		(Granasztói György: A városi élet keretei a feudális kori	
Laczó L. Ferenc: Struktúrák és erkölcsök	1/31	Magyarországon. Kassa társadalma a 16. század derekán)	
(Ungváry Krisztián: A Horthy-rendszer mérlege.		Visi Tamás: Sok adat, kevés állítás	1/16
Diszkrimináció, szociálpolitika és antiszemitizmus		(Komoróczy Géza: A zsidók története Magyarországon)	
Magyarországon)		Zádori Zsolt: Küklöpsz még egy szemet kap	3/201
Lajtai Mátyás: Roma történelem másképp	2/134	(Szuhay Péter: Sosemlesz Cigányország.	
(Majtényi Balázs – Majtényi György:		„Én cigány vagyok – én pedig nem vagyok cigány”;	
Cigánykérdés Magyarországon 1945–2010)		Fleck Gábor – Szuhay Péter: Kérdések és válaszok a cigányságról;	
Laki Mihály: Sikeres hanyatlástörténet	2/121	Távolodó világaink. A cigány–magyar együttélés változatai.	
(Tadeusz Kowalik: From Solidarity to sellout.		Szerk. Szuhay Péter)	
The restoration of capitalism in Poland)			

PROBLÉMA

Ajtony Árpád: Dialogizmus, receptivitás és individuum. Néhány gondolat a dialogizmus kezdeti korszakának kutatásához [K. G. = Klaniczay Gábor bevezetőjével]	1/53	Neumer Katalin: Magyar filozófia, osztrák filozófia, filozófia, I.	4/314
Erdélyi Ágnes: A másik történet [Joachim Radkau: Max Weber. Die Leidenschaft des Denkens]	4/329	Ravasz Ábel: Miért nem jó a demokrácia, és miért szeressük mégis? [Szlankó Bálint: Miért jó a demokrácia?]	2/145
Kovács Ákos András: Tudós történetek [A történetírás mint tudomány. A történészi hivatás kialakulása a XIX. századi Franciaországban. Szerk. Lajtai L. László]	2/140	Szántó Veronika: Rousseau és az orangután	1/64
Lénárt András lásd Zombory Máté		Szász Anna Lujza lásd Zombory Máté	
Marosi Ernő: Művelés, írás, tudomány. A művészettörténet-tudomány helyzete, 1996–2011	3/233	Zombory Máté – Lénárt András – Szász Anna Lujza: Elfeledett szembenezés. Holokauszt és emlékezés Fábri Zoltán Utószezon c. filmjében	3/245

DOKUMENTUM

Gyáni Gábor: Egy valamikori interjú elé	4/335	Rostás Zoltán interjúja Szűcs Jenővel	4/336
Rostás Zoltán: [Egy interjú 1980-ból]	4/336		

BUKSZ-BESZÉLGETÉS

Honnan hová Múcsarnok? BUKSZ-beszélgetések a Múcsarnok átváltozásáról

Jerger Krisztina – Váradi Júlia: „Újból a hetvenes években érzem magam”	4/342	Mélyi József – Wessely Anna: „A nulla pontra érkezünk el, ahonnan bármilyen irányban el lehetne indulni”	4/348
--	-------	---	-------

SZÖVEGEK ÉS FORDÍTÁSOK

Bárány Tibor lásd Zvolenszky Zsófia		Zvolenszky Zsófia – Bárány Tibor:	2/151
Tatár György: Fordítás Babelben	2/162	Szükségyszerűség és megnevezés. Kripke fordítva	

TILTAKOZÁS

[A BUKSZ – Budapesti Könyvszemle szerkesztőbizottsága:] Nyílt levél az MTA elnökének. 1/30

SZEMLE

Balog Iván: Kovách Imre – Dupcsik Csaba – P. Tóth Tamás – Takács Judit (szerk.): Társadalmi integráció a jelenkori Magyarországon. Tanulmányok	4/362	Lengyel György: Klement Judit: Hazai vállalkozók a hőskorban. A budapesti gőzmalomipar vállalkozói a 19. század második felében	1/82
Becskereki Ida: Simon József: Létre nyílt lehetőség. Ismeretelmélet és metafizika Aquinói Szent Tamás és Duns Scotus filozófiájában	3/264	Lóvei Pál: Kovalovszky Márta: Harap utca 3.	2/172
Bús Natália: Thomka Beáta (szerk.): Befejezetlen könyv	4/370	Ludassy Mária: Jürgen Habermas: Esszék Európa alkotmányáról	1/71
Czifra Mariann: Bodrogi Ferenc Máté: Kazinczy arca és a csiszoltság nyelve. Egy önreprezentáció diszkurzív háttére	3/268	Malina János: Ligeti György válogatott írásai. Ford., szerk. Kerékfy Márton	2/167
Csepregi Ildikó: Multiple antiquities – multiple modernities. Ancient histories in nineteenth-century European cultures. Ed. Gábor Klaniczay, Michael Werner, Ottó Geccser	1/80	Nagy Dániel Gergely: Étienne Balibar: Marx filozófiája	3/257
F. Romhányi Beatrix: Geccser Ottó: The feast and the pulpit. Preachers, sermons and the cult of St. Elisabeth of Hungary, 1235 – ca. 1500	4/355	Németh Krisztina: Bodor Péter (szerk.): Szavak, képek, jelentés. Kvalitatív kutatási olvasókönyv	4/365
Gregor Anikó: Beata Hock: Gendered artistic positions and social voices. Politics, cinema, and the visual arts in state-socialist and post-socialist Hungary	3/261	Németh Krisztina: László János: Történelem – történetek. Bevezetés a narratív szociálpszichológiába	1/86
Horváth Gábor: Hermann Zoltán: Varázs(szer)tár. Varázsmesei kánonok a régiségben és a romantikában	1/84	Papp-Zipernovszky Orsolya: Halász László: Ódipuszi félreolvasás. Emberkép és műért(elmez)ési próbálkozás	4/372
Horváth Gergely Krisztián: Markus Cerman: Villagers and lords in Eastern Europe, 1300–1800	2/175	Ránki András: Dobszay László: A klasszikus periódus	2/170
Horváth Sándor: Mark Pittaway: The workers' state. Industrial labor and the making of socialist Hungary, 1944–1958	4/358	Somlyó Bálint: Popovics Zoltán: „Noli me legere”. Tanulmányok Maurice Blanchot-ról	3/266
Kirs Eszter: Nagy Boldizsár: A magyar menekültjog és menekültügy a rendszerváltozástól az Európai Unióba lépésig. Erkölcsi, politikai-filozófiai és jogi vizsgálódások	1/78	Soós Károly Attila: Mong Attila: Kádár hitele. A magyar államadósság története 1956–1990	2/179
		Szummer Csaba: Transzperszonális pszichológia és pszichoterápia. Szerk. Bagdy Emőke, Mirnics Zsuzsa, Nyitrai Erika; Stanislav Grof: A jövő pszichológiája. A pszichológia jövője	1/89
		Törizs Eszter: Szilágyi Zsófia: Móricz Zsigmond	4/368
		Tóth Olivér István: Slavoj Žižek: A tőrékeny abszolútum. Avagy: miért érdemes harcolni a keresztény örökségért?	1/73
		Zipernovszky Kornél: Jávorszky Béla Szilárd: A magyar folk története. Népzene, tánc, világzene	3/270

MI A PÁLYA?

Acemoglu, Daron – Robinson, James A.: Befejezett-e a múlt? Mit tegyünk a síró gyerekkel – avagy mit tanulhatnak a modern társadalmak a hagyományosaktól? [Jared Diamond: A világ tegnapig. Mit tanulhatunk a régi társadalmaktól?]	1/93	Kocka, Jürgen: Eric J. Hobsbawm (1917–2012) Körtvélyesi Zolt: Megdőlt szellem [Bene Éva: Megdőlt az életfa]	2/183 1/95
Gladwell, Malcolm: A kételkedés tehetsége – Albert O. Hirschman és a kudarc hatalma	2/187	Nagy Dániel Gergely: A fakultások vizsgálata újratöltve Pál Eszter: Mi a baj a szociológiával? Robinson, James A. lásd Acemoglu, Daron Wessely Anna: Az impaktfaktor	3/277 3/273 4/377

BIBLIOGRÁFIA

Gecser Ottó (összeáll.): Fontos könyvek – A BUKSZ válogatott bibliográfiája, 2012. IV. negyedév	1/100	Gecser Ottó (összeáll.): Fontos könyvek – A BUKSZ válogatott bibliográfiája, 2013. II. negyedév	3/284
Gecser Ottó (összeáll.): Fontos könyvek – A BUKSZ válogatott bibliográfiája, 2013. I. negyedév	2/192	Gecser Ottó (összeáll.): Fontos könyvek – A BUKSZ válogatott bibliográfiája, 2013. III. negyedév	4/381

A BÍRÁLT MŰVEK

Bagdy Emőke lásd Transzperszonális pszichológia és pszichoterápia		Hock, Beata: Gendered artistic positions and social voices. Politics, cinema, and the visual arts in state-socialist and post-socialist Hungary (Gregor Anikó)	3/261
Balibar, Étienne: Marx filozófiája (Nagy Dániel Gergely)	3/257	Jávorszky Béla Szilárd: A magyar folk története. Népzene, tánc, világzene (Zipernovszky Kornél)	3/270
Bene Éva: Megdőlt az életfa (Körtvélyesi Zolt)	1/95	Kerékfy Márton lásd Ligeti György válogatott írásai	
Berend Nóra: A kereszténység kapujában. Zsidók, muszlimok és „pogányok” a középkori Magyar Királyságban 1000k – 1300k (Klaniczay Gábor)	4/296	Klaniczay, Gábor lásd Multiple antiquities – multiple modernities Klement Judit: Hazai vállalkozók a hőskorban. A budapesti gőzmalomipar vállalkozói a 19. század második felében (Lengyel György)	1/82
Bodor Péter (szerk.): Szavak, képek, jelentés. Kvalitatív kutatási olvasókönyv (Németh Krisztina)	4/365	Komoróczy Géza: A zsidók története Magyarországon (Visi Tamás)	1/16
Bodrogi Ferenc Máté: Kazinczy arca és a csizoltság nyelve. Egy önreprezentáció diszkurzív háttere (Czifra Mariann)	3/268	Kovács Imre, Dupcsik Csaba, P. Tóth Tamás, Takács Judit (szerk.): Társadalmi integráció a jelenkori Magyarországon. Tanulmányok (Balog Iván)	4/362
Bohle, Dorothee – Greskovits, Béla: Capitalist diversity on Europe's periphery (Mizsei Kálmán)	3/215	Kovács I. Gábor: Elitek és iskolák, felekezetek és etnikumok (Horváth Gergely Krisztián)	1/11
Borgos Anna: Nemek között. Nőtörténet, szexualitástörténet (Mészáros Zolt)	4/308	Kovács M. Mária: Törvénytől sújtva. A numerus clausus Magyarországon, 1920–1945 (Kovács András)	1/27
Cerman, Markus: Villagers and lords in Eastern Europe, 1300–1800 (Horváth Gergely Krisztián)	2/175	Kovalovszky Márta: Harap utca 3. (Lővei Pál)	2/172
Cornelius, Deborah S.: Hungary in World War II. Caught in the cauldron (Csósz László)	1/36	Kowalik, Tadeusz: From Solidarity to sellout. The restoration of capitalism in Poland (Laki Mihály)	2/121
Dardot, Pierre – Laval, Christian: A globálrezon. A neoliberalizmus múltja és jelene (Mihályi Péter)	4/291	Lajtai L. László lásd A történetírás mint tudomány László János: Történelem – történetek. Bevezetés a narratív szociálpszichológiába (Németh Krisztina)	1/86
Diamond, Jared: A világ tegnapig. Mit tanulhatunk a régi társadalmaktól? (Acemoglu, Daron – Robinson, James A.)	1/93	Laval, Christian lásd Dardot, Pierre Ligeti György válogatott írásai. Ford., szerk. Kerékfy Márton	2/167
Dobszay László: A klasszikus periódus (Ránki András)	2/170	(Malina János)	
Dupcsik Csaba lásd Kovács Imre Fleck Gábor – Szuhay Péter: Kérdések és válaszok a cigányságról (Zádori Zolt)	3/201	Majtényi Balázs – Majtényi György: Cigánykérdés Magyarországon 1945–2010 (Lajtai Máttyás)	2/134
Gecser, Ottó lásd Multiple antiquities – multiple modernities Gecser, Ottó: The feast and the pulpit. Preachers, sermons and the cult of St. Elisabeth of Hungary, 1235 – ca. 1500 (F. Romhányi Beatrix)	4/355	Milosz, Czesław: A lengyel irodalom története, I–II. (Balogh Magdolna)	1/44
Granasztói György: A városi élet keretei a feudális kori Magyarországon. Kassa társadalma a 16. század derekán (Szende Katalin)	3/228	Mirnicz Zsuzsa lásd Transzperszonális pszichológia és pszichoterápia	
Greskovits, Béla lásd Bohle, Dorothee Grof, Stanislav: A jövő pszichológiája. A pszichológia jövője (Szummer Csaba)	1/89	Mong Attila: Kádár hitele. A magyar államadósság története 1956–1990 (Soós Károly Attila)	2/179
Habermas, Jürgen: Esszék Európa alkotmányáról (Ludassy Mária)	1/71	Multiple antiquities – multiple modernities. Ancient histories in nineteenth-century European cultures. Ed. Gábor Klaniczay, Michael Werner, Ottó Gecser (Csepregi Ildikó)	1/80
Halász László: Ödipuszi félreolvasás. Emberkép és műért(elmélet)ési próbálkozás (Papp-Zipernovszky Orsolya)	4/372	Nagy Boldizsár: A magyar menekültjog és menekültügy a rendszerváltozástól az Európai Unióba lépésig. Erkölcsei, politikai-filozófiai és jogi vizsgálódások (Kirs Eszter)	1/78
Halmi Gábor: Alkotmányjog – emberi jogok – globalizáció. Az alkotmányos eszmék migrációja (Chronowski Nóra)	3/208	Nyitrai Erika lásd Transzperszonális pszichológia és pszichoterápia P. Tóth Tamás lásd Kovács Imre	
Hermann Zoltán: Varázs(szer)tár. Varázsmesei kánonok a régiségben és a romantikában (Horváth Gábor)	1/84		

Pernye András: Budapest hangversenytermeiben. Válogatott zenekritikák 1959–1975. Szerk. Mikusi Balázs (Fehér Katalin)	2/116	Thomka Beáta (szerk.): Befejezetlen könyv (Bús Natália)	4/370
Pittaway, Mark: The workers' state. Industrial labor and the making of socialist Hungary, 1944–1958 (Horváth Sándor)	4/358	A történetírás mint tudomány. A történeti hivatás kialakulása a XIX. századi Franciaországban. Szerk. Lajtai L. László (Kovács Ákos András)	2/140
Pócs Dániel: A Didymus-corvina. Hatalmi reprezentáció Mátyás király udvarában (Marosi Ernő)	4/302	Transzperszonális pszichológia és pszichoterápia. Szerk. Bagdy Emőke, Mírnics Zsuzsa, Nyitrai Erika (Szummer Csaba)	1/89
Popovics Zoltán: „Noli me legere”. Tanulmányok Maurice Blanchot-ról (Somlyó Bálint)	3/266	Ungváry Krisztián: A Horthy-rendszer mérlege. Diszkrimináció, szociálpolitika és antiszemitizmus Magyarországon (Laczó L. Ferenc)	1/31
Radkau, Joachim: Max Weber. Die Leidenschaft des Denkens (Erdélyi Ágnes)	4/329	Vajda Mihály: Ilisszosz-parti beszélgetések (Sümegei István)	2/107
Simon József: Létre nyílt lehetőség. Ismeretelmélet és metafizika Aquinói Szent Tamás és Duns Scotus filozófiájában (Beckereki Ida)	3/264	Vajda Mihály: Mesék napnyugatról (Sümegei István)	2/107
Snyder, Timothy: Véres övezet. Európa Hitler és Sztálin szorításában (Kálmán Mihály)	2/128	Vajda Mihály: Sárkányfogvetemény. Változatok Vörösmarty Az emberek című versére (Sümegei István)	2/107
Szilágyi Zsófia: Móricz Zsigmond (Törizs Eszter)	4/368	Vajda Mihály: Sisakrostély-hatás. Kisérteteim (Sümegei István)	2/107
Szlankó Bálint: Miért jó a demokrácia? (Ravasz Ábel)	2/145	Vajda Mihály: Szókratészi huzatban (Sümegei István)	2/107
Szuhay Péter lásd Fleck Gábor; Távolodó világaink		Vajda Mihály: Túl a filozófián (Sümegei István)	2/107
Szuhay Péter: Sosemlesz Cigányország. „Én cigány vagyok – én pedig nem vagyok cigány” (Zádori Zsolt)	3/201	Vajda Mihály: Tükörben (Sümegei István)	2/107
Takács Judit lásd Kovács Imre		Werner, Michael lásd Multiple antiquities – multiple modernities	
Távolodó világaink. A cigány–magyar együttélés változatai. Szerk. Suhay Péter (Zádori Zsolt)	3/201	Žižek, Slavoj: A törékeny abszolútum. Avagy: miért érdemes harcolni a keresztény örökségért? (Tóth Olivér István)	1/73